

biblio
durf te ontdekken

Bibliotheek *op School*

BiblioPlus versterkt het aanbod voor jeugd

BIBLIOTHEEKLANDSCHAP

Spreadingsvisie Land van Cuijk & Maasduinen

Deze geografische weergave is slechts ter indicatie; de werkelijke situatie kan afwijken door gemeentelijke politieke besluitvorming.

2

Plusbibliotheek

Bibliotheek

Bibliotheek op School

Leespunt / Servicepunt

BiblioPlus versterkt het aanbod voor jeugd

Met de Bibliotheek op School krijgt elke basisschool in het werkgebied van BiblioPlus een boekencollectie voor kinderen van 0 tot en met 12 jaar. Bibliotheek op School is een van de speerpunten uit de beleidsvisie van BiblioPlus. In deze brochure lichten we toe wat de kern is van de Bibliotheek op School.

“Lezen is een onmisbare vaardigheid in de samenleving. Lezen en literatuur geven zin en glans aan het leven”.
Voormalig minister OCW Ronald Plasterk (2008)

Lezen stimuleren

Een rijke leesomgeving in de nabijheid van kinderen is dé manier om kinderen te stimuleren tot lezen. Met de Bibliotheek op School zorgen we ervoor dat de bereikbaarheid van inspirerende jeugdboeken maximaal is. Uit ervaring blijkt dat de afstand tot een bibliotheekvestiging en beperkte openingstijden drempels opwerpen om de bibliotheek te gebruiken.

Collectie en expertise

Het grootste deel van de jeugdcollectie van BiblioPlus krijgt een plaats binnen de basisscholen, dus in de dagelijkse leeromgeving van kinderen.

Naast deze jeugdcollecties biedt BiblioPlus een scala aan programma's en expertise. Hiermee ondersteunt BiblioPlus leerkrachten van scholen, pedagogische medewerkers van voorschoolse instellingen en ouders om de leesmotivatie van kinderen ook daadwerkelijk te vergroten.

Pilot

De afgelopen twee jaar heeft BiblioPlus een pilot van de Bibliotheek op School uitgevoerd op zes scholen in Noord-Limburg. Deze pilot was een onderdeel van het landelijke programma Kunst van Lezen. Uit de resultaten van de landelijke pilots blijkt dat de Bibliotheek op School leidde tot 65% meer jeugdleners en tot een ruime verdubbeling van het aantal geleende boeken.

Beleidsvisie 2012 - 2015

De wereld van media, onderwijs en cultuureducatie is sterk in beweging. Daarnaast hebben gemeenten, als belangrijkste opdrachtgevers van de bibliotheek, minder middelen te besteden. Met de nieuwe beleidsvisie 2012-2015 wil BiblioPlus anticiperen op deze veranderingen: 'Kiezen voor jeugd, kwaliteit en toegankelijkheid'. In het nieuwe dienstverleningsmodel versterkt BiblioPlus het aanbod voor de jeugd met het concept Bibliotheek op School.

De Bibliotheek op School heeft drie pijlers die samen het aanbod voor de jeugd versterken. Deze pijlers lichten we eerst kort toe; daarna werken we ze verder uit.

Pijler 1: Collectie

BiblioPlus levert een aantrekkelijke en op maat gesneden collectie voor kinderen van 0 tot en met 12 jaar.

Pijler 2: Programma's voor leesbevordering

De programma's Voortouw en Rode Draad bieden een doorgaande leesbevorderingslijn. Leerkrachten en pedagogische medewerkers kunnen deze programma's gebruiken bij het leesonderwijs en bij leesbevorderingsactiviteiten. Ook ondersteunt BiblioPlus activiteiten in het kader van landelijke (voor)leescampagnes.

Pijler 3: Expertise

BiblioPlus zet professionele leesconsulenten in, die leerkrachten ondersteunen bij het opzetten van leesbevorderingsactiviteiten. Bovendien krijgen leerkrachten een opleiding tot leescoördinator aangeboden. Tot slot meet de leesmonitor het leesgedrag van kinderen en de effectiviteit van de verschillende activiteiten.

Collectie

Voor alle kinderen

De collectie op de basisschool past bij de ontwikkeling van brede scholen en de samenwerking met voorschoolse instellingen. Ook kinderen van 0 tot 4 jaar en leerlingen die

naar een andere basisschool gaan, kunnen gebruik maken van de collectie. De boeken zijn bestemd voor gebruik in school maar ook voor thuis. De basisschool is voor BiblioPlus de eerste gesprekspartner. De school maakt met de verbonden voorschoolse instellingen aanvullende afspraken.

Aansluiten bij belevingswereld

De collectie is samengesteld op grond van onze kennis van de jeugdliteratuur, leesontwikkeling en kennis van de leesvoorkeuren van kinderen. Wij streven een collectie na die aansluit bij de belevingswereld en behoeften van kinderen. De collectie ondersteunt hen maximaal bij de ontwikkeling van hun taal- en leesvaardigheid en brengt hen in contact met relevante thema's. Als scholen specifieke wensen hebben, kunnen wij daar rekening mee houden. Bijvoorbeeld door extra aandacht voor cultuur of Engels.

Omvang collectie

De omvang van de collectie is afgestemd op het aantal kinderen. Wij gaan uit van een collectie van circa 5 boeken per kind. Al aanwezige schoolcollecties kunnen worden geïntegreerd. Jaarlijks wordt 15% van de collectie vervangen. De boeken zijn uitgevoerd als bibliotheekboek, dus voorzien van harde kaft, leeftijd- en genre aanduiding.

Leerlingen kunnen naast de schoolcollectie ook kosteloos gebruik maken van de ruime jeugdcollectie van de Plusbibliotheken. Verder kunnen ze gereserveerde boeken ophalen bij alle vestigingen en servicepunten van BiblioPlus.

Ruimte

De plaatsing van de schoolcollectie vraagt een oppervlakte van 18m² - 30m², afhankelijk van de omvang en beschikbare ruimte. Dat kan bijvoorbeeld een leegstaand lokaal zijn of een deel van de hal. BiblioPlus ondersteunt bij een aantrekkelijke inrichting en presentatie van de collectie. Een inspirerende omgeving met frontaal gepresenteerde boeken nodigt uit om te lezen.

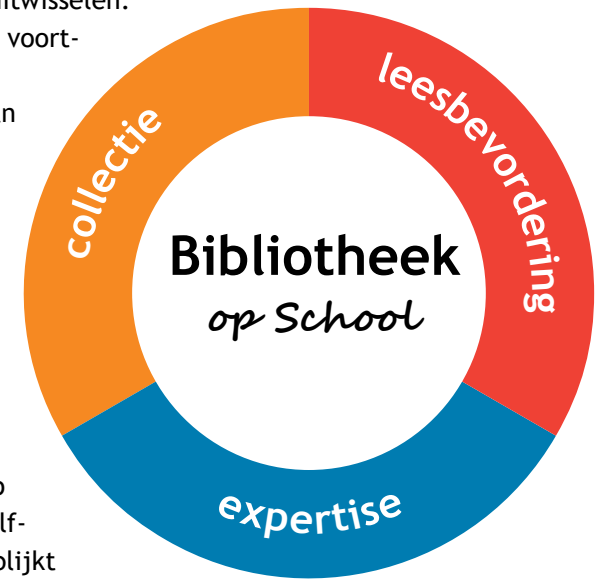
Applicatie

De school is verantwoordelijk voor het gebruik van de schoolcollectie. BiblioPlus levert de school een gebruiksvriendelijke uitleenapplicatie (EducatB), die speciaal is ontwikkeld voor basisscholen. Leerlingen kunnen hun leeservaringen bijhouden in een logboek en deze uitwisselen.

Zo kunnen leerkrachten en ouders de voortgang en belevingen van kinderen volgen. De applicatie is gekoppeld aan Davindi, de veilige zoekmachine van Kennisnet. Indien nodig biedt BiblioPlus uitleg over het gebruik.

Uitleenproces

BiblioPlus ondersteunt bij het zoeken naar de vorm van beheer die past bij de school. Ook geven we advies over het uitleenproces. Onze ervaring is dat leerlingen vanaf groep 5, na een korte instructie, geheel zelfstandig boeken kunnen lenen. Ook blijkt in de praktijk dat leerlingen van groep 7 of 8 een rol kunnen vervullen bij het uitleen van materialen aan kinderen in de onderbouw en in de voor-schoolse leeftijd. Hierbij kunnen ook ouders of andere vrijwilligers worden ingezet.

Programma's voor leesbevordering

Voortouw

Voortouw is een leesbevorderingsprogramma voor ouders van kinderen van 0 tot 4 jaar en pedagogische medewerkers van voorschoolse instellingen. De activiteiten richten zich op het voorlezen, het bevorderen van leesplezier en het kennismaken met het rijke aanbod van kinderboeken. Binnen Voortouw is de methode Boekstart gericht op ouders. Met Boekenpret, Kamishibai en themakisten ondersteunt BiblioPlus de voorschoolse instellingen in het kader van de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE).

Rode Draad

Rode Draad is een leesbevorderingsprogramma voor basisscholen. Het belangrijkste doel is het stimuleren van het plezier in lezen. Op dit moment maakt 83% van de scholen gebruik van Rode Draad.

Het programma bestaat uit een totaalpakket van activiteiten voor iedere jaargroep. Hierdoor komen leerlingen elk jaar met andere aspecten van lezen in aanraking. Dit gebeurt op een speelse manier, afgestemd op het niveau van de kinderen en passend bij de kerndoelen en de referentiekaders taal en cultuur van het basisonderwijs. Het programma biedt een 'rode draad' voor de totale leesloopbaan van basisschoolkinderen.

De leesconsulenten ondersteunen leerkrachten in het gebruik van het programma. BiblioPlus is bezig de bestaande Rode Draad verder te ontwikkelen op het gebied van mediawijsheid, cultuur, erfgoed en literatuureducatie. Dit maakt de keuzevrijheid voor scholen groter. Voortaan worden de projecten op de locatie afgeleverd en opgehaald.

Landelijke Campagnes

De leesconsulent biedt ondersteuning bij promotie en uitwerking van activiteiten rondom landelijke campagnes. Voorbeelden hiervan zijn de Kinderboekenweek en de Nationale Voorleesdagen.

Op www.biblioplus.nl/onderwijs staat een uitgebreid overzicht van Voortouw, Rode Draad en de landelijke campagnes.

Expertise

Leesconsulent

De leesconsulent ondersteunt leerkrachten en pedagogische medewerkers op het gebied van leesbevordering en mediawijsheid. In overleg met de school en voorschoolse instellingen maakt de leesconsulent goede afspraken over inzet van deze expertise. De leesconsulent kan bijvoorbeeld samen met de leescoördinator een leesplan voor de school opstellen en bijdragen aan de opzet van leesbevorderende activiteiten. Per school is de leesconsulent gemiddeld 40 uur per jaar beschikbaar.

Scholing tot leescoördinator in het basisonderwijs

Veel scholen hebben behoefte aan een leescoördinator binnen de school. De taak van de leescoördinator is erop gericht meer eenheid in het leesonderwijs te brengen. De invalshoek is de leesbevordering: leesbeleving, leesmotivatie en literaire competenties.

BiblioPlus biedt leerkrachten een korte opleiding tot leescoördinator. Deze cursus bestaat uit vier themabijeenkomsten. Het resultaat is een realistisch schoolleesplan op maat. Na afloop van de cursus ontvangen de deelnemers een certificaat, onder auspiciën van Stichting Lezen. Om de kennis actueel te houden, organiseert BiblioPlus netwerkbijeenkomsten voor leescoördinatoren.

Leesmonitor

De leesmonitor is ontwikkeld in samenwerking met de Stichting Lezen binnen het programma Kunst van Lezen. Met de leesmonitor verzamelt de school informatie over het leesniveau, de leesattitude en de leesmotivatie van leerlingen. Op basis van de resultaten kan de school de leesbevorderingsactiviteiten bijstellen. Het werken met de monitor sluit naadloos aan bij het opbrengstgericht werken in het basisonderwijs.

Met de Bibliotheek op School versterkt BiblioPlus het aanbod voor de jeugd. Voorwaarden voor de nieuwe werkwijze zijn:

- Het concept van de Bibliotheek op School geldt voor alle deelnemende basisscholen in het werkgebied van BiblioPlus.
- In de uitwerking is nadrukkelijk ruimte voor specifieke wensen van basisscholen en voorschoolse instellingen.
- De collecties, programma's en expertise van BiblioPlus zijn van hoge kwaliteit.
- BiblioPlus werkt ondersteunend aan de basisschool en voorschoolse instellingen, dus niet ernaast en niet aanbodgericht.
- De basisschool is voor de plaatsing van de collectie de eerste gesprekspartner van BiblioPlus.

Wilt u meer weten of reageren?

- Actuele ontwikkelingen kunt u volgen via: www.biblioplus.nl/toekomst
- Vragen en reacties zijn welkom via: bos@biblioplus.nl

